

Allmänt

Skabb orsakas av ett kvalster, det ca ½ mm stora skabbdjuret *Sarcoptes Scabiei* som gräver sina gångar inne i huden. Skabbgångarna finns företrädesvis mellan fingrarna samt på händer, underarmarnas insidor, lårens fram- och insidor, stjärtpartiet, genitalregionen, runt bröstvårtorna hos kvinnor samt runt naveln. Behandling mot skabb sker enligt läkarordination. Läkaren skall även göra bedömningen om vilka som skall behandlas. Observera att klåda kan kvarstå i flera veckor efter adekvat behandling, den ska dock minska succesivt. Skabbdjuren är känsliga för värme och uttorkning. Vid rumstemperatur och normal luftfuktighet dör de efter 2-3 dagar utanför sitt värdjur, människan. Skabbdjuren överlever inte tvätt i 60°C.

Symtom

Det huvudsakliga symtomet på skabbinfektion är en uttalad och svår klåda, särskilt på nätterna. Djuren är aktiva på natten när man sover och klådan orsakas av allergi mot djuret och dess avföring. Vid gångarna som djuret gräver uppstår ofta små blåsor och förändringar som kan förväxlas med eksem. Klådan finns ofta över hela kroppen med rivmärken i stor mängd. Tänk alltid på skabb vid svår klåda, särskilt när ingen känd hudsjukdom föreligger.

Smittspridning

Skabb sprids genom direkt eller indirekt kontaktsmitta. Smittspridning sker främst via hudkontakt men kan också spridas via kläder eller sängkläder. En drabbad person kan ha mellan 5-15 skabbdjur på sin hud men äldre med sänkt immunförsvar kan däremot ha tusentals kvalster på huden, s.k. krustös skabb. Inkubationstiden är 2-6 veckor (kan vara upp till 12 veckor) vid primär exponering men kan vara 1-4 dagar efter förnyat smittillfälle. En person kan vara smittsam under inkubationstiden. Efter avslutad behandling är brukaren smittfri. Klådan kan kvarstå under längre tid.

Vårdrutiner

Skabbdjuren är känsliga för värme och uttorkning. Vid rumstemperatur och normal luftfuktighet dör de efter 2-3 dagar utanför sitt värdjur, människan. Skabbdjuren överlever inte tvätt i 60°C.

- Patienten ska vårdas isolerad i enkelrum tills ordinerad behandling är slutförd
- Enkelrum gäller även vid misstänkt skabbsmitta tills diagnosen bekräftats eller avfärdats
- Följ basala hygienrutiner. **OBS!** Använd handskar och engångs långärmat plastförkläde med tumgrepp vid alla nära kontakter med patienten och patientens sängkläder.
- Efter avslutad behandling och dusch ska patienten ha rena kläder och sängkläder

Besökare

- Om besökare hjälper till med omvårdnad ska samma rutiner som för personal följas
- Får inte vistas i förråd eller ta material från förrådsvagnar

Hjälpmedel

- Ska vara bundna till patienten
- Rengör liftbälten och andra patientnära hjälpmedel. Det som inte kan tvättas ska vädras i 2-3 dygn. Vid krustös skabb ska textilier som inte kan tvättas eller vädras packas i plastpåse i 5 dygn

Tvätt

- Kläder, handdukar och sänglinne som patient använt under de senaste tre dygnen skall tvättas i minst 60°C och hanteras som smittförande tvätt

Avfall

- Avfall hanteras som konventionellt avfall. Soppåsen försluts inne hos patienten och läggs i ytterligare en soppåse vid uttag från rummet, därefter läggs soporna i en sopsäck

Städning

- Rummet städas på vanligt sätt
- Avtagbar möbelklädsel skickas till tvätt
- Om ej avtagbar klädsel skall möblerna vädras i 2-3 dygn. Vid krustös skabb ska textilier som inte kan tvättas eller vädras packas i plastpåse i 5 dygn.

Disk

- Disk hanteras som konventionell disk.